

Europejski Tydzień Regionów i Miast stawia w centrum uwagi politykę spójności i jej rolę we wspieraniu regionów mierzących się ze skutkami wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie.

Brussels, 9 października 2023 r.

Na dzisiejszej konferencji prasowej inaugurującej [21. Europejski Tydzień Regionów i Miast](#) komisarz do spraw spójności i reform Elisa **Ferreira** oraz przewodniczący Komitetu Regionów Vasco Alves Cordeiro wystąpili wspólnie, aby podkreślić kluczową rolę polityki spójności w zmniejszaniu negatywnego wpływu **kryzysu energetycznego** i zapewnianiu **pomocy osobom uciekającym przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, a także przyjmującym je osobom i regionom**.

Dzięki inicjatywie **wsparcia przystępnej cenowo energii** (SAFE) państwa członkowskie mogą obecnie **wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa** (MŚP) oraz **gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji**, aby przeciwdziałać rosnącym cenom energii. W tym celu zaprogramowano i przeprogramowano już **fundusze polityki spójności o wartości przekraczającej 725 mln euro**. W części państw członkowskich plany te nie przybrały jeszcze swojej ostatecznej formy, ale szacuje się, że całkowita wartość środków SAFE może wynieść do **4 mld euro**.

W ramach pakietów [działania polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie](#) (CARE), których wartość wyniosła do **17 mld euro**, państwa członkowskie przeprogramowały dotychczas około **1,3 mld euro**, które przeznaczono na zakwaterowanie, ochronę zdrowia, nieruchomości mieszkalne, zatrudnienie, naukę szkolną oraz wsparcie medyczne, socjalne i psychologiczne dla uchodźców. Elastyczność zapewniona w ramach CARE zostanie utrzymana w okresie programowania na lata 2021–2027 i obejmie zaliczki w wysokości 5 % z tytułu większej płynności oraz 100 % współfinansowanie środków przez UE, co ułatwi integrację obywateli państw trzecich w okresie do 30 czerwca 2024 r. Co najmniej 30 % wydatków pokrytych z tych środków należy przeznaczyć na działania prowadzone przez samorządy terytorialne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Przykłady solidarności UE z Ukrainą

- W Polsce w ramach [Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego](#) (EFRR) oraz [działania polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie](#) (CARE) udzielono wsparcia finansowego na utworzenie **10 oddzielnych lokali mieszkalnych** w mieście Zamość, w pobliżu granicy polsko-ukraińskiej. W odpowiedzi na rosyjską agresję jeden z budynków został dostosowany, tak aby zapewnić odpowiednie warunki mieszkaniowe osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie (zwłaszcza kobietom z dziećmi).
- W Niemczech na programy wsparcia dla uchodźców w Dolnej Saksonii przeznaczono **15 mln euro** z EFRR oraz [Europejskiego Funduszu Społecznego](#) (EFS). W ramach projektu CARE sfinansowano kursy języka niemieckiego dla uchodźców, które ułatwiły uczestnikom integrację społeczną i przygotowały ich do potencjalnych szkoleń, studiów i pracy.

Przykłady wsparcia UE dla MŚP i gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji w walce z wysokimi cenami energii

- Słowacja wykorzystwała już przydzielone w ramach polityki spójności środki finansowe o wartości ponad **650 mln euro** na dopłaty uzupełniające w ramach [narodowego programu wsparcia energetycznego](#), pomagając tym samym gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji w opłaceniu rachunków za energię. Elementy programu rekompensują rosnące ceny gazu i koszty ciepła dla gospodarstw oraz przewidują specjalną rekompensatę cen energii dla małych odbiorców energii elektrycznej i gazu.
- Bułgaria przeznaczyła już **24,3 mln euro** z zasobów polityki spójności na środki SAFE w celu wsparcia gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji.
- Rumunia przesunęła środki z [EFS](#) w wysokości ponad **50 mln euro** na wsparcie gospodarstw w pokryciu rachunków za energię.

Obywatele również dostrzegają pozytywny wpływ projektów finansowanych przez UE!

Według wyników [nowego badania Eurobarometr](#), opublikowanego dziś przez Komisję, 39 proc. respondentów ma ogólną wiedzę na temat projektów finansowanych przez UE, co oznacza wzrost o 5 punktów procentowych w porównaniu z danymi sprzed 12 lat. **79 proc. osób** z tych, które wiedzą o projektach finansowanych przez UE, **uważa, że mają one pozytywny wpływ na regiony.**

Kontekst

Polityka spójności jest główną polityką inwestycyjną UE i stanowi około jednej trzeciej budżetu UE ([wieloletnie ramy finansowe](#)). Celem tej polityki jest zmniejszanie różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych w UE.

W trakcie pandemii spowodowanej chorobą COVID-19 [inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa](#) (CRII) umożliwiła państwom członkowskim przekierowanie środków niewydatowanych w latach 2014–2020 na wydatki nadzwyczajne, które obejmowały programy pracy tymczasowej, sprzęt cyfrowy do zajęć online, maski i inne środki ochrony osobistej, respiratory, a nawet i szczepionki. Dzięki tej inicjatywie przeprogramowano ponad **24 mld euro**.

Pakiety CARE, których wartość wyniosła do 17 mld euro, pomogły krajom i regionom w **zmniejszeniu obciążenia budżetów krajowych** poprzez zaprogramowanie i przeprogramowanie środków z okresu programowania 2014–2020 w ramach polityki spójności w celu wsparcia uchodźców oraz przyjmujących ich osób i regionów. Elastyczność zapewniona w ramach CARE zostanie utrzymana w okresie programowania na lata 2021–2027 i obejmie zaliczki w wysokości 5 % z tytułu większej płynności oraz 100 % współfinansowanie środków przez UE, co ułatwi integrację obywateli państw trzecich w okresie do 30 czerwca 2024 r. Co najmniej 30 % wydatków pokrytych z tych środków należy przeznaczyć na działania prowadzone przez samorządy terytorialne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Inicjatywa SAFE pozwala na dalsze **przekierowanie niewydatowanych środków** na **wsparcie MŚP** oraz **gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji**, w szczególności tych **dotkniętych negatywnymi skutkami wysokich cen energii**, oraz na finansowanie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy w celu utrzymania zatrudnienia. Państwa członkowskie mogą **wykorzystać do 10 proc. środków przydzielonych w ramach polityki spójności** na walkę z ostrym wzrostem cen energii.

W dniach 9–12 października odbędzie się w Brukseli 21. Europejski Tydzień Regionów i Miast. W wydarzeniu tym weźmie udział osobiście ponad **7 tys. uczestników**, a w programie znajdzie się ponad **300 sesji** z udziałem ponad **tysiąca prelegentów** z całej UE i spoza niej. Tematy tegorocznego Europejskiego Tygodnia Regionów to: przełamywanie barier we współpracy transgranicznej, lokalne transformacje energetyczne na rzecz bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju, propagowanie innowacji społecznych, regiony w okresie transformacji przemysłowej, zatrzymanie talentów na rzecz wzrostu regionalnego oraz małe i średnie ośrodki miejskie napędzające wzrost.

Dodatkowe informacje

[Badanie Eurobarometr](#)

[Działania polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie](#)

[Platforma otwartych danych w obszarze spójności](#)

[REPowerEU – przystępna cenowo, bezpieczna i zrównoważona energia dla Europy](#)

[Portal Kohesji](#)

[Europejski Tydzień Regionów i Miast](#)

[@ElisaFerreiraEC](#)

[@EUinmyRegion](#)

IP/23/4793

Quotes:

Po bezprecedensowym i szybkim dostosowaniu zasad finansowania w celu wsparcia państw członkowskich i regionów podczas pandemii spowodowanej chorobą COVID-19 polityka spójności ponownie gra pierwsze skrzypce w reagowaniu Europy na niedawne kryzysy. Dzięki niej wsparcie otrzymały nie tylko osoby uciekające przed wojną w Ukrainie – od jej pierwszego dnia, ale i gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji oraz MŚP, którym pomogliśmy w opłaceniu rachunków za energię w ramach inicjatywy SAFE. Jest to wyraźny przejaw solidarności, która leży u podstaw polityki spójności, oraz konkretny dowód jej zaangażowania na rzecz tego, aby nie pozostawić nikogo i żadnego regionu w tyle.
Elisa Ferreira, komisarz do spraw spójności i reform - 09/10/2023

Poczynając od skutków wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie i kryzysu energetycznego, a kończąc na nasilających się klęskach żywiołowych i nierównościach społecznych – to przedstawiciele szczebla lokalnego i regionalnego zarządzali sytuacjami kryzysowymi. Według sprawozdania na temat stanu regionów i miast kluczowe znaczenie ma unikanie pojawiających się nowych dysproporcji w obliczu przemian strukturalnych oraz przygotowanie się na przyszłość. Wzmocniona polityka spójności jest potrzebna, aby zniwelować różnice terytorialne, zarządzać transformacją cyfrową i ekologiczną w terenie oraz wspierać ludzi we wszystkich zakątkach Europy.
Vasco Alves Cordeiro, President of the European Committee of the Regions - 09/10/2023

Kontakty z mediami:

[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)

[Laetitia CLOSE](#) (+32 2 296 70 73)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)